

Handläggare
Sigita Jogminaite
Telefon: 08-50825194**Till**
Socialnämnden
2025-05-20

Skrivelse angående användning av FINSAM i arbetet med försörjningsstöd och arbetslöshet

Svar på skrivelse från Moderaterna

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Samordningsförbundet Stockholms stad¹ bildades 2016 och samlar Stockholms stad, Region Stockholm, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Förbundet arbetar för att samordna rehabiliteringsinsatser med målet att öka individers arbets- och aktivitetsförmåga samt möjliggöra egen försörjning. Förbundet främjar samverkan mellan medlemmarna, erbjuder evidensbaserat stöd och har byggt strukturer för individnära hjälp. Under 2024 har sex individinriktade insatser finansierats.

2024 avslutade 348 personer sin insats, och 61 (17 procent) gick vidare till arbete eller studier. Nationella studier visar att samordnat stöd leder till bättre försörjning och högre sysselsättningsgrad. Många deltagare har långvarigt försörjningsstöd och står långt från arbetsmarknaden. 36 procent hade varit utan arbete eller studier i minst fem år.

Samordningsförbundet Stockholms stad spelar en central roll i att samordna insatser för individer i behov av rehabilitering och stöd till arbete eller studier. Även om många får hjälp, visar statistiken att en betydande del av deltagarna har komplexa behov och står långt från egen försörjning. För att kunna möta de många utmaningar som finns hos individer med komplexa behov är det viktigt att Samordningsförbundet Stockholms stad får möjlighet att fortsätta sitt viktiga arbete med att samordna insatser mellan myndigheterna.

¹ [Det är roligt att arbeta tillsammans! - Samordningsförbundet](#)

Bakgrund

Moderaterna har i en skrivelse till socialnämnden 2025-02-18 framfört ett antal frågor rörande användning av FINSAM i arbetet med försörjningsstöd och arbetslöshet.

Ärendet

I skrivelsen lyfter moderaterna vikten av samverkan mellan parterna inom FINSAM för att uppnå gemensamma mål och effektiv resursanvändning.

Eftersom många som får försörjningsstöd kan vara aktuella hos flera huvudmän samtidigt, är det viktigt att förstå hur socialtjänsten och stadsdelsnämnderna i Stockholm använder FINSAM för att hantera långvariga ärenden med försörjningsstöd.

Med anledning av detta ställs följande frågor i skrivelsen:

- Är det känt hur många ärenden, som årligen remitteras från Stockholms stad till FINSAM i Stockholm?
- Hur många av dessa ärenden uppbär långvarigt försörjningsstöd, mer än ett år, två – fem år, mer än fem år?
- Hur många av dessa långvariga ärenden har huvudorsak arbetslöshet för behandling i FINSAM-organisationen?
- Vilka andra huvudorsaker finns bland dessa remitterade ärenden?
- Använder stadsdelarna i Stockholm FINSAM i sitt arbete – eller varierar det mellan stadsdelarna?
- Har Stockholm kunskap om resultatet av de ärenden som remitteras till FINSAM?
- Finns kunskap/statistik kring resultatet av arbetet inom FINSAM på stadsdelsförvaltningarna generellt avseende arbetssätt och s.k. långa ärenden?
- Använder stadsdelarna andra alternativa metoder lokalt utan att använda sig av FINSAM?
- Finns någon kunskap och resultat från dessa långa ärenden och arbetssätt från egna ev. alternativa metoder?
- Har dessa ärenden ovan varit föremål för arbete inom FOU i Stockholm för vidareutveckling av arbetet?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningens avdelning för stadsövergripande frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 2025-05-14. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 2025-05-15.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Samordningsförbundet Stockholms stad arbetar med att stödja och utveckla samverkan mellan sina fyra medlemmar: Stockholms stad, Region Stockholm, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Samordningsförbunden kallas ibland för FINSAM, det kommer från lagstiftningen som samordningsförbunden verkar utifrån – lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. I § 2 anges att: *Insatserna inom den finansiella samordningen skall avse individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och skall syfta till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete.*

Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att stockholmare ska få stöd och rehabilitering som ökar aktivitets- och arbetsförmågan. Det långsiktiga målet är att de kan ta del av insatser från medlemmarna och nå egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som drivs av de samverkande parterna. De insatser som förbundet finansierar kompletterar medlemmarnas ordinarie verksamhet.

Samordningsförbundet stödjer också insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för bättre samverkan mellan medlemmarna. Behovet av samordnad rehabilitering är stort och förbundet erbjuder stöd och insatser enligt forskning och evidensbaserade metoder. Parallella och samordnade insatser med jobbfokus, individnära stöd av samma handläggare med tilltro till deltagaren ökar sannolikheten att börja arbeta eller studera.

Samordningsförbundet har byggt upp strukturer och rutiner för att möta medlemmarnas efterfrågan och fokuserat på individnära stöd utifrån deltagarnas behov.

Under 2024 har förbundet finansierat sex individinriktade insatser: *FINSAM-team, Aktivitetsplatsen*, ESF-projekten *IPS integrerat i psykosvården* och *Novum* samt *IPS för personer med beroendeproblematik* och *Hälsofrämjande insatser för nyanlända*. Under året har insatserna totalt haft 878 deltagare (521 kvinnor och 357 män). Totalt har ca 1 000 medarbetare deltagit i kunskapsdialoger och konferenser som arrangerats under året.

Är det känt hur många ärenden, som årligen remitteras från Stockholms stad till FINSAM i Stockholm? Använder stadsdelarna i Stockholm FINSAM i sitt arbete - eller varierar det mellan stadsdelarna?

Sedan 1 januari 2024 registrerar förbundet deltagaruppgifter om kön, ålder, utbildning, tid utan arbete, part som anmäler deltagaren samt avslutsorsaker i egna Excel-filer.

Totalt år 2024 var det 352 deltagare (197 kvinnor och 154 män) som *började* en insats. Deltagaren anmäls till insatsen av förbundets medlemmar. Ibland har två medlemmar (till exempel stadsdelsförvaltningen (SDF) och hälso- och sjukvården) gemensamt beslutat om att anmäla en person och en av dem genomför anmälan.

År 2024 anmälde Stockholms stad 130 deltagare (37 procent), främst till insatserna *FINSAM-team* och *IPS för personer med beroendeproblematik*. Hälso- och sjukvården har anmält 118 deltagare, främst till *Integrering av IPS till psykosvården*. Försäkringskassan har anmält 97 deltagare, de flesta till *Aktivitetsplatsen*. Stockholms stad anmäler flest deltagare.

År 2024 har insatserna tagit emot deltagare som bor i alla av stadens elva stadsdelar, flest bor i Enskede-Årsta-Vantör (54 deltagare). Det är 19 deltagare som har okänd bostadsort, dessa är från Enheten för hemlösa eller vill inte uppge bostadsort.

Hur många av dessa ärenden uppbär långvarigt försörjningsstöd, mer än ett år, två – fem år, mer än fem år? Samordningsförbundet för inte statistik över deltagarnas försörjning vid insatsens början. Av de 352 deltagare som började en insats under 2024 hade 36 procent varit utan arbete eller studier fem år eller mer. Det är högre andel kvinnor än män som varit utan arbete eller studier en längre tid.²

Insatsen *FINSAM-team* har registrerat deltagarnas försörjning vid mötet med *FINSAM-team* mellan åren 2018 och 2024 för de 750 deltagarna. Av de 750 deltagare som träffat *FINSAM-team* hade 457 deltagare (61 procent) försörjningsstöd, 112 deltagare (15 procent) hade sjukpenning.

Hur många av dessa långvariga ärenden har huvudorsak arbetslöshet för behandling i *FINSAM-organisationen* och vilka andra huvudorsaker finns bland dessa remitterade ärenden?

Samordningsförbundet har inte tillgång till stadens sociala system Paraplyet, och därmed inte information om deltagarnas kodade försörjningshinder.

Deltagarna i förbundets insatser är arbetslösa och de som remitteras från staden har försörjningsstöd. Samordningsförbundets målgrupper är indelade i fyra övergripande behovsgrupper som var för sig inkluderar olika prioriterade målgrupper. De fyra behovsgrupperna är: unga vuxna 16-29 år, vuxna 30-65 år, personer med erfarenhet av migration och flykt i behov av samordnat stöd samt personer med funktionsnedsättning som påverkar arbets- eller studieförmågan i behov av samordnat stöd.

Projektledarna beskriver i sina årliga rapporter att deltagarna har varit aktuella för ekonomiskt bistånd under lång tid, haft flera handläggningar och olika insatser har prövats flera gånger med otillfredsställande resultat. Vanligt är att de som anmäls till olika

² Avser förbundets statistik som baseras på uppgifter från deltagarna.

FINSAM-insatser har haft passiva sjukskrivningar under längre tid där samverkan inte har funnits med hälso- och sjukvården eller att samverkan inte har lett till bättre hälsa och egen försörjning. Många har behov av ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet, men ofta finns en komplex problematik med många samvarierande faktorer. Det kan handla om kort utbildningsnivå, låga kunskaper i svenska, funktionsnedsättningar, sjukdom och otillräckliga vårdkontakter alternativt outredd ohälsa eller diagnoser. Dold problematik såsom våld i nära relationer, trauman eller skadligt bruk och beroende liksom en besvärlig familjesituation eller boendesituation är vanligt förekommande faktorer som påverkar arbetsförutsättningarna. Motivationen och tilltron till den egna förmågan och till jobbmöjligheter påverkas starkt av långvarig arbetslöshet. Deras sociala livssituation har tidigare inte tagits i tillräcklig beaktning när det gäller planeringen mot arbete eller studier.

Samordningsförbundet deltar i det nationella uppdraget att upptäcka våld i nära relationer. Erfarenhet av våld påverkar möjligheterna att börja arbeta eller studera. Arbetskonsulenterna i förbundets insats *Aktivitetsplatsen* ställer alltid frågor om våld till deltagarna.

Har Stockholm kunskap om resultatet av de ärenden som remitteras till FINSAM?

Stockholms stad deltar på olika sätt i Samordningsförbundet Stockholms stads styrning och operativa arbete. Ordförande i arbetsmarknadsnämnden är även ordförande i förbundets styrelse.

Uppföljningen av insatserna sker på olika sätt och redovisas bland annat i årsredovisningar och halvårsrapporter³ som antas av styrelsen och publiceras på förbundets hemsida. Resultaten redovisas och diskuteras i insatsernas styrgrupper med representanter från förbundets samtliga medlemmar. Förbundets medlemmar tillsätter en beredningsgrupp som stöd till kansliet som består av en till fyra representanter från varje medlem. Från Stockholms stad ingår medarbetare från arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och från några av stadsdelsförvaltningarna. Beredningsgruppen identifierar och analyserar behov av samverkansinsatser, skapar förutsättningar för samverkan i insatserna och implementering i den egna organisationen.

Samordningsförbundet, Arbetsförmedlingen och Stockholms stad bjuder regelbundet in representanter från Region Stockholm/hälso- och sjukvården och Försäkringskassan till en arena för utveckling av samverkan mellan parterna. Detta sker inom ramen för huvud-

överenskommelsen om samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Stockholms stad.

Finns kunskap/statistik kring resultatet av arbetet inom FINSAM på stadsdelsförvaltningarna generellt avseende arbetssätt och s.k. långa ärenden?

Under 2024 har totalt 348 deltagare (197 kvinnor och 151 män) *avslutat* en insats. Under året har totalt 61 av dessa deltagare börjat arbeta eller studera, vilket är 17 procent av de avslutade deltagarna. En något högre andel av männen (22 procent) än kvinnorna (18 procent) har börjat arbeta eller studera. Den vanligaste avslutsorsaken hos både kvinnor och män är att de behöver medicinsk och eller psykologisk utredning, vård eller rehabilitering, 32 procent av de avslutade deltagarna. En relativt hög andel av både kvinnor och män avslutades till fortsatt stöd på jobbtorg, Arbetsförmedlingen eller rehabiliteringssamverkan mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan – 30 procent av de avslutade deltagarna. Andra avslutsorsaker är att deltagare flyttat, gått på föräldraledighet, blivit frihetsberövade, med mera (se även *Bilaga 1*).

Målgruppen för ESF-projektet *Stockholmskraften* är långtidsarbetslösa som har försörjningsstöd. Ett multiteam (en arbetsförmedlare, en jobbcoach och en socialsekreterare) i respektive stadsdelsförvaltning (förutom Hägersten-Älvsjö) stödjer deltagare med en gemensam planering och stöd efter behov.

Rehabiliteringsbanan är samverkan kring personer i behov av samordnat planering som saknar en sjukpenninggrundande inkomst och har någon form av ohälsa som påverkar deras möjlighet till egen försörjning. Syftet är att medarbetare inom socialtjänsten, hälso- och sjukvården, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen får ett digitalt stöd och kunskap om vilka aktörer som arbetar med samverkan.

Använder stadsdelarna andra alternativa metoder lokalt utan att använda sig av FINSAM?

För personer med långvarigt försörjningsstöd i en komplex situation behövs stöd från flera aktörer där samverkan är en förutsättning. Målet bör vara att deltagarna ska höja sin aktivitetsförmåga och få fortsatt stöd mot arbete eller studier hos jobbtorg och Arbetsförmedlingen.

Stadsdelsförvaltningarnas lokala stöd till målgruppen kan se olika ut beroende på hur behoven lokalt ser ut. En del erbjuder olika stödfunktioner, t ex case managers, SIP-samordnare, rehab-samordnare för målgruppen i en komplex situation. En del har upparbetade kontakter med vårdcentralerna i området och egna förfrågningsunderlag för att underlätta kontakter och samverkan.

Finns någon kunskap och resultat från dessa långa ärenden och arbetssätt från egna ev. alternativa metoder?

Man kan ta del av resultat från dessa ärenden i Samordningsförbundet Stockholms stads årsredovisning för 2024 där man bland annat redovisar förväntat resultat samt vad utfallet blev. Samordningsförbundet fortsätter att arbeta med och sprida kunskap om evidensbaserade metoder. Forskning och effektutvärderingar inom arbetsmarknadsområdet visar alla liknande resultat. Det som ökar sannolikheten för personer att börja arbeta eller studera är⁴:

- Tidigt och tydligt fokus på arbete.
- Omfattande arbetsgivararbete och kontakt med den lokala arbetsmarknaden.
- Kombination av insatser, parallellt och samordnat, med jobbfokus.
- Systematisk inventering av deltagarens kompetenser, förutsättningar, motivation och ambition.
- Helhetssyn på deltagarens livssituation.
- Kontinuerlig och nära handläggarkontakt med en eller grupp av handläggare som stöttar från start fram till arbete eller studier, i vissa fall längre.
- Teamarbete i multiprofessionella/myndighetsgemensamma/FACT team.

Effektutvärderingar visar att *Supported employment*, *Matchning dag 1* och *Individual placement and support (IPS)* är metoder som ger resultat. Enligt den nya socialtjänstlagen ska arbetet genomföras utifrån evidensbaserade metoder.

Har dessa ärenden ovan varit föremål för arbete inom FOU i Stockholm för vidareutveckling av arbetet?

Förbundet fokuserar på att främja metodutveckling och skapa strukturerade samverkansformer mellan parterna. I årsredovisningen finns exempelvis en sammanställning av genomförda aktiviteter, resultat och lärdomar från olika samverkansprojekt och kan därmed involvera viss form av utvecklingsarbete.

Inspektionen för socialförsäkring (ISF) har på uppdrag av regeringen utvärderat effekterna för personer som får insatser som finansieras av samordningsförbunden. *FINSAM-team* var ett av de myndighetsgemensamma team som deltog i effektutvärderingen. Rapporten *Samordnat stöd gör skillnad* (2023:2)⁵ visade bland annat att deltagarna som fick samordnat stöd började arbeta eller studera i högre utsträckning än de i kontrollgruppen. I rapporten

⁴ Samordningsförbundet Stockholms stads Årsredovisning 2024, dnr 2025/9

⁵ [Samordnat stöd gör skillnad - Inspektionen för socialförsäkringen](#)

Samordnat stöd leder till bättre försörjning (2024:12)⁶ har ISF utvärderat effekterna på deltagarnas försörjningssituation ett till tre år efter att de fått träffa ett myndighetsgemensamt team. ISF konstaterar att samordnat stöd genom teamverksamhet förbättrar deltagarnas försörjning, inklusive högre inkomster från arbete, minskat beroende av försörjningsstöd och ökad sannolikhet för studier.

Samordningsförbundet Stockholms stad har en central roll i att samordna insatser mellan myndigheter för att möta individer med komplexa och sammansatta behov – personer som ofta faller mellan stolarna i det ordinarie stödsystemet. Genom att skapa gemensamma strukturer och finansiera insatser där olika huvudmän samarbetar, möjliggör förbundet ett mer effektivt och samordnat stöd som annars inte hade varit möjligt. Det handlar om att överbygga organisatoriska gränser och arbeta individnära med flexibla lösningar som stärker människors möjligheter till egen försörjning och förbättrad livskvalitet. Samordningsförbundets arbete utgör därmed ett viktigt komplement till stadsdelarnas egna insatser och alternativa arbetssätt. För att långsiktigt kunna möta de utmaningar som den komplexa målgruppen står inför är det därför av stor vikt att samordningsförbundet Stockholms stad ges fortsatt mandat, resurser och förutsättningar att utveckla och driva sitt arbete framåt.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på Moderaternas skrivelse angående användning av FINSAM i arbetet med försörjningsstöd och arbetslöshet.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Statistksammanställning över deltagare i olika insatser genom Samordningsförbundet Stockholms stad.
2. Skrivelse från Moderaterna angående användning av FINSAM i arbetet med försörjningsstöd och arbetslöshet.

⁶ [Samordnat stöd leder till bättre försörjning - Inspektionen för socialförsäkringen](#)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-05-08
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2025-05-08